

Zprávy MF, částka 2/2015

Informace k některým ustanovením zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 24/2015 Sb.

čj.: MF - 11 876/2015/1203 - ref. Mgr. H. Peterová, JUDr. A. Heřmanová

Dne 5. února 2015 nabyl platnosti zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

A. ÚČINNOST ZÁKONA č. 24/2015 Sb.

Zákon č. 24/2015 Sb. nabývá účinnosti dnem 20. února 2015, s výjimkou §10d, který nabývá účinnosti dnem 1. července 2015

V ČÁSTI PÁTÉ Čl. VI zákona č. 24/2015 Sb., je stanoveno, že zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou §10d, který nabývá účinnosti dnem 1. července 2015, tj. před jeho vyhlášením ve Sbírce zákonů dne 5. února 2015, k němuž nabyl platnosti.

Z tohoto důvodu je třeba pro stanovení účinnosti zákona č. 24/2015 Sb. vycházet **z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu** sp. zn. 4 Ans 5/2007-60 ze dne 28. listopadu 2008 z něhož právní věta, zveřejněná ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 4/2009 Rozhodnutí č. 1791 Řízení před soudem: aplikovatelnost právního předpisu, zní:

„Stanoví-li právotvorce nabytí účinnosti právního předpisu dnem přecházejícím jeho publikaci, je takové ustanovení absolutně neaplikovatelné, a proto je třeba s takovým právním předpisem zacházet jako by nabytí jeho účinnosti absentovalo. Nastane-li taková situace u právního předpisu, jenž se vyhláší ve Sbírce zákonů, použije se proto §3 odst. 3 věta první zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, podle kterého nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, pokud není stanovena účinnosti pozdější.“

Podle §3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, „Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení.“

S ohledem na výše uvedené a na to, že zákon č. 24/2015 Sb. byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 5. února 2015, nabývá tento zákon účinnosti dnem 20. února 2015, s výjimkou §10d, který nabývá účinnosti dne 1. července 2015.

B. PROCES POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ Z ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Nové §10a až 10c upravují proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí (dále jen „NFV“). Nejedná se o zavádění nových postupů a pravidel, pouze o sjednocení používaných postupů a pojmů.

1. Typy dotací

§10a odst. 2 stanoví tři možné typy dotací a NFV poskytovaných z územních rozpočtů, a to na účel:

a) určený poskytovatelem v programu (viz §10c) - „programová“ dotace,

- b) určený žadatelem v žádosti o poskytnutí dotace - „individuální“ dotace,
- c) stanovený zvláštním právním předpisem.

1.1. „Programová“ dotace

Územní samosprávný celek může poskytovat dotaci nebo NFV na podporu účelu, který prvotně sám určí v jím vyhlášeném programu, pokud se rozhodne finančně podpořit určitou oblast nebo činnost určeného okruhu způsobilých žadatelů.

Program vyhlášený od 20. února 2015

Poskytovatel zveřejní program způsobem uvedeným v [§10c](#) odst. 1. V programu uvede náležitosti dle [§10c](#) odst. 2, a to:

účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty,

důvody podpory stanoveného účelu,

předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na podporu stanoveného účelu,

maximální výši dotace nebo návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě, nebo kritéria pro stanovení výše dotace,

okruh způsobilých žadatelů,

lhůtu pro podání žádosti,

kritéria pro hodnocení žádosti,

lhůtu pro rozhodnutí o žádosti,

podmínky pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,

vzor žádosti, případně obsah jejích příloh.

O dotaci na účel, který určil poskytovatel v programu, může požádat každý žadatel, který splní podmínky uvedené v programu.

Program vyhlášený před 20. únorem 2015

„Program“, „Pravidla“, „Výzvy“, „Zásady“ apod.¹⁾ vyhlášené před 20. únorem 2015

a obsahem odpovídající tomu, co je v novele zákona označeno za program pro poskytování dotací, se řídí původními pravidly uvedenými ve vyhlášených dokumentech. Tyto dokumenty není třeba rušit a znovu vyhlášovat, pouze upravit pro období od 20. února 2015 tak, aby odpovídaly [§10c](#) odst. 2.

V těchto dokumentech doporučujeme pouze doplnit informaci, že žádosti podané od 20. února 2015 musí mít náležitosti uvedené v [§10a](#) odst. 3, případně náležitosti žádosti uvést výslovně (viz rovněž bod 2 níže).

Zveřejňování programů pro poskytování dotací a NFV

Program se zveřejňuje po dobu 30 dnů přede dnem, od něhož lze podávat žádosti o poskytnutí dotace. Program musí být zveřejněn nejméně 90 dnů, přičemž počátek 90 denní lhůty se shoduje s počátkem 30 denní lhůty pro zveřejnění programu. Délku lhůty, v níž lze podávat žádosti, určuje podle svého rozhodnutí libovolně poskytovatel dotace. Stejně tak je na poskytovateli dotace, jaká stanoví kritéria pro hodnocení žádostí a jaké stanoví podmínky pro poskytnutí peněžních prostředků.

Pozn.: Programy zpravidla vypisují pouze větší obce (města) a kraje. Malé obce programy na poskytování dotací vzhledem k objemu prostředků svého rozpočtu většinou nevypisují a poskytují pouze individuální dotace na účely určené žadateli v žádostech (viz dále).

1.2. „Individuální“ dotace

Individuální dotace řeší konkrétní potřebu konkrétního subjektu - žadatele. Účel dotace určuje žadatel tím, že jej uvede ve své žádosti o poskytnutí dotace. O takovou dotaci lze žádat v průběhu celého roku na základě situace, v níž se žadatel právě ocitl.

Pokud územní samosprávný celek podporuje např. činnost sportovních klubů formou dotace, jedná se zpravidla o individuální dotaci, pokud je poskytována na základě žádosti sportovního klubu, který v žádosti uvede, na jaký účel o dotaci žádá. Poskytovatel dotace rozhodne, zda žádosti vyhoví. To se může opakovat i každoročně. O poskytnutí dotace je třeba písemně požádat, přičemž žádosti podané od 20. února 2015 musí mít alespoň náležitosti uvedené v [§10a](#) odst. 3.

Pozn.: O program by se jednalo, pokud by účel dotace stanovil poskytovatel v programu, např. na podporu sportu a o dotaci na tento účel by mohl požádat kterýkoliv sportovní klub nebo oddíl, který by splnil stanovené podmínky.

Na poskytování individuálních dotací se [§10c](#) nevztahuje.

1.3. Dotace poskytovaná na účel stanovený zvláštním právním předpisem

Třetím možným typem dotací jsou dotace poskytované podle zvláštních právních předpisů, např. na základě zákona [č. 561/2004 Sb.](#), o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebo zákona [č. 306/1999 Sb.](#), o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Tyto dotace jsou poskytovány na základě povinnosti vyplývající ze zvláštního právního předpisu a způsobem v něm stanoveným.

Ustanovení [§10c](#) se na tyto dotace nevztahuje.

2. Náležitosti žádosti a veřejnoprávní smlouvy

Žádosti o dotaci nebo NFV podané před 20. únorem 2015 se zákonem [č. 250/2000 Sb.](#), ve znění zákona [č. 24/2015 Sb.](#), neřídí; řídí se pouze požadavky uvedenými ve vyhlášeném programu, zásadách, podmínkách apod., a proto budou mít náležitosti požadované poskytovatelem dotace

nebo NFV.

Žádosti podané od 20. února 2015 musí mít náležitosti uvedené v [§10a](#) odst. 3. Pokud tyto náležitosti mít nebudou, není nutné žádosti vracet nebo zamítat, postačí vyzvat žadatele k doplnění chybějících náležitostí.

Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo NFV uzavřené od 20. února 2015 musí mít náležitosti dle [§10a](#) odst. 5.

3. Zveřejňování veřejnoprávních smluv

Povinně se zveřejňují veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo NFV splňující tyto dvě podmínky:

výše dotace nebo NFV podle veřejnoprávní smlouvy, nebo výše dotace nebo NFV podle veřejnoprávní smlouvy včetně dodatků, je nad 50 000 Kč, a

smlouva byla uzavřena ode dne 1. července 2015.

Pokud byla veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace nebo NFV do 50 000,- Kč uzavřena ode dne 1. července 2015 a uzavřením dodatku k této veřejnoprávní smlouvě byla dotace nebo NFV zvýšena nad 50 000,- Kč, zveřejní se smlouva a k ní uzavřený dodatek. Způsob zveřejnění a doba zveřejnění je stanovena v [§10d](#).

Nezveřejňují se veřejnoprávní smlouvy uzavřené do 30. června 2015, včetně dodatků, a to i v případě, kdy bude dodatkem uzavřeným ode dne 1. července 2015 překročena hranice 50 000 Kč.

1) Do nabytí účinnosti zák. [č. 24/2015 Sb.](#) byly záměry ÚSC poskytovat tzv. „programovou“ dotaci nebo NFV vyhlašovány pod různými názvy.